

Päivikki Puutio-Ojala

**TOIPUMISORIENTAATIO
MIELENTERVEYS- JA PÄIHDETYÖSSÄ**

IPS sijoita ja valmenna -hankkeen
loppuseminaari
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueella

Opinnäytetyö

Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto

Sosionomikoulutus

2025

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tutkintonimike	Sosionomi (AMK)
Tekijä/Tekijät	Päivikki Puutio-Ojala
Työn nimi	Toipumisorientaatio mielenterveys- ja päihdetyössä IPS sijoita ja valmenna! -hankkeen loppuseminaari Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueella
Toimeksiantaja	Soite Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Vuosi	2025
Sivut	33
Työn ohjaaja(t)	Jari Huotari

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyössä esitellään toiminnallisena opinnäytteenä järjestetyn Toipumisorientaatio mielenterveys- ja päihdetyössä seminaarin projektimuotoista toteutusta ja seminaarin palautekyselyn tuloksia. Tapahtuma oli samalla alueen IPS sijoita ja valmenna –hankkeen loppuseminaari.

Toipumisorientaatio mielenterveys- ja päihdetyössä seminaarin tavoitteena oli lisätä toipumisorientaation tuntemusta ja osaamista Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueella erityisesti psykiatrian henkilöstön keskuudessa ja tarjota samalla mahdollisuus kaikille aiheesta kiinnostuneilla tutustua ja perehtyä aiheeseen. Seminaaripäivän toteutus oli suunniteltu niin, että päivän sisällön kautta kuuli-joille heräisi kasvava mielenkiinto toipumisorientaatiota kohtaan. Seminaarin ohjelma oli rakennettu niin että se palvelisi organisaation, hoitajan ja potilaan näkökulmaa. Tuetun työllistymisen IPS sijoita ja valmenna-toimintamalli pohjaa toipumisorientaation viitekehukseen ja toipumisorientaation osaamisen vahvistamisella alueellamme haluttiin myös luoda pohjaa IPS-työhönvalmennuksen pysyvälle asemalle osana psykiatrasta kuntoutusta. Seminaarissa esiteltiin myös hankkeen tulokset.

Osana opinnäytetyötä seminaariin osallistuneita psykiatrian ammattilaisia pyydettiin vastaamaan palautekyselyyn. Palautekyselyllä haluttiin selvittää toipumisorientaation tuntemusta entuudestaan, kokivatko osallistujat seminaarin hyödylliseksi, aikovatko he hyödyntää oppimaansa työssään ja toivoisivatko he lisäkoulutusta aiheesta. Palautekyselyn vastauksista voidaan päätellä koulutuksellisen seminaarin olleen onnistunut tapahtuma ja lisänneen henkilöstön osaamista toipumisorientaatiosta. Palautekyselyn vastaukset antavat myös vahvistusta sille, että lisäkoulutus toipumisorientaatiosta olisi toivottua ja tarpeen. Seminaari koettiin onnistuneesti toteutettuna kokonaisuutena, tarpeellisenä ja aihe kiinnostavana.

Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys koostuu toipumisorientaatiosta, IPS Sijoita ja valmenna –toimintamallista ja projektimuotoisen kehittämisen teoriasta.

Asiasanat: Toipumisorientaatio, IPS sijoita ja valmenna -toimintamalli, mielenterveystyö, kuntoutuminen, työhönvalmennus

Degree title	Bachelor of Social Services
Author (authors)	Päivikki Puutio-Ojala
Thesis title	Recovery Orientation in Mental Health and Substance Abuse Work - Final Seminar of the IPS Project in the Central Ostrobothnia Welfare Area
Commissioned by	Soite Central Ostrobothnia Welfare Area
Time	2025
Pages	33
Supervisor	Jari Huotari

ABSTRACT

The thesis presents the project-based implementation and feedback survey results of the seminar "Recovery Orientation in Mental Health and Substance Abuse Work". The event also served as the final seminar for the regional IPS (Individual Placement and Support) Development Project.

The aim of the seminar was to increase awareness and expertise in recovery orientation within the Central Ostrobothnia welfare area, particularly among psychiatric staff, and to provide an opportunity for anyone interested in the topic to familiarize themselves with it. The seminar day was designed to spark growing interest in recovery orientation through its content. The seminar program was planned to serve the perspectives of the organization, the carer and the patient. The IPS job coaching is based on the framework of recovery orientation, and by strengthening recovery orientation expertise in the region, we also aimed to establish a permanent position for IPS job coaching as part of psychiatric rehabilitation. The seminar also presented the project's results.

As part of this thesis, psychiatric professionals who participated in the seminar were asked to respond to a feedback survey. The survey aimed to determine their prior knowledge of recovery orientation. In addition, the survey asked whether they found the seminar useful, whether they intend to apply what they learned in their work, and whether they would like additional training on the topic. The feedback survey responses indicate that the educational seminar was a successful event and increased staff expertise in recovery orientation. The responses also confirm that additional training on recovery orientation would be desired and necessary. The seminar was perceived as a successfully implemented, necessary, and interesting event.

The theoretical framework of the thesis consists of recovery orientation, the IPS job coaching model, and the theory of project-based development.

Keywords: Recovery orientation, IPS programme, mental health work, rehabilitation,

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
2	TOIMINNALLISEN OPINNÄYTETYÖN KOHDERYHMÄ.....	6
3	TIETOPERUSTA JA KESKEISET KÄSITTEET	7
3.1	Toipumisorientaatio	7
3.2	IPS sijoita ja valmenna -toimintamalli ja sen toteutus Suomessa	9
3.3	Projektimuotoinen työskentely kehittämisen välineenä.....	11
4	OPINNÄYTETYÖN TEHTÄVÄ JA TARKOITUS	13
5	TOIMINNALLISEN OPINNÄYTETYÖN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS.....	13
5.1	Suunnitteluvaihe	14
5.2	Suunnittelusta käytäntöön	14
5.3	Seminaarin markkinointi	15
5.4	Seminaaripäivän ohjelman tarkentuminen.....	16
5.5	Seminaaripäivän kulku.....	16
5.6	Palautekysely psykiatrian henkilöstölle.....	18
6	PALAUTEKYSelyn VASTAUKSET	20
7	JOHTOPÄÄTÖKSET	24
8	POHDINTA	25
8.1	Prosessin arviointi.....	25
8.2	Ammatillinen kehittyminen	26
8.3	Opinnäytetyön eettisyys ja luotettavuus.....	27
	LÄHTEET.....	29

LIITTEET

Liite 1. Tutkimustiedote

Liite 2. Palautekysely psykiatrian ammattilaisille

Liite 3. Toipumisorientaatio mielenterveys- ja päihdetyössä seminaari

1 JOHDANTO

Toiminnallisena opinnäytetyönäni järjestin yhdessä IPS tiimin kanssa Toipumisorientaatio mielenterveys- ja päihdetyössä seminaarin. Tapahtuma oli samalla Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soiten IPS Sijoita ja valmenna -aluehankkeen loppuseminaari. Opinnäytetyössä oli seuraavia vaiheita: suunnittelu, toteutus, arviointi ja raportointi.

IPS Sijoita ja valmenna -työhönvalmennus (Individual Placement and Support) on Yhdysvalloista alkunsa saanut näyttöön perustuva tuetun työllistymisen malli ja ollut kansainvälisesti käytössä jo pitkään. IPS-toimintamalli on toipumisorientaatioon pohjautuva työhönvalmennuksen toimintamalli, jossa mielenterveyden häiriöihin sairastuneiden työhön paluuta, pääsyä ja siellä pysymistä edistetään yksilöllisen työhönvalmennuksen avulla. IPS-työhönvalmennusta toteutetaan osana psykiatrista hoitoa ja kuntoutusta. Suomessa IPS-toimintamallin käyttöönotto käynnistyi osana kansallista mielenterveysstrategiaa (2020–2030). (THL 2024; Appelqvist-Schmidlechner & Sipilä 2024b.)

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueella seminaarin järjestänyt IPS-työhönvalmennuksen tiimi työskentelee psykiatrian avohoidossa kuntoutustyöryhmässä osana mielenterveys- ja riippuvuuspalveluita. Työssäni hankkeen tiiminvetäjänä huomasin, että toipumisorientaatio on osalle hoitohenkilöstöä vielä melko vieras viitekehys. Keskustelin aiheen ajankohtaisuudesta, seminaarin järjestämisen mahdollisuuksista ja mahdollisesta koulutustarpeesta mielenterveys- ja päihdepalveluiden avohoidon toimintayksikön esihenkilön ja osastonhoitajien kanssa sekä hyvinvointialueen TKIO ja osallisuus yksikön kehittämispäällikön ja kehittämiskoordinaattorin kanssa. Ajatus koulutuksellisen seminaaripäivän järjestämisestä sai kannatusta. Seminaarin tarkoitus oli lisätä tietoisuutta ja ymmärrystä toipumisorientaatiosta organisaation sisällä ja sidosryhmissä. Seminaarin puhujat valikoituivat vahvan erityisosaamisensa perusteella. Seminaarissa kuultiin myös asiakkaiden ja työnantajien kokemuksia IPS-työhönvalmennuksesta. Seminaari oli kaikille kiinnostuneille avoin tapahtuma.

IPS- toimintamallin tuominen osaksi psykiatrasta hoitoa on herättänyt havaintojeni mukaan monenlaisia ajatuksia ja kysymyksiäkin, kuten voiko IPS-työhönvalmennus olla osa psykiatrasta kuntoutusta vai kuuluisiko sen olla osa sosiaalipalvelua? Toipumisorientaation osaamisen ja ymmärryksen vahvistaminen psykiatrialla luo myös vahvempaa pohjaa IPS-toimintamallin jalansijan vahvistamiseen jatkossa osana psykiatrasta hoitoa ja kuntoutusta.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on tehnyt arviointitutkimusta toimintamallin käyttöönoton aikana tutkien sen käyttöönoton onnistumista, soveltuvuutta ja koettua vaikuttavuutta. Ensimmäinen tutkimusraportti julkaistiin tammikuussa 2024. (Appelqvist-Schmidlechner & Sipilä 2024b.) Syksyllä 2024 IPS hankkeiden loppuseminaarissa Helsingissä Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle arviointitutkimusta tehneet Kaija Appelqvist-Schmidlechner ja Noora Sipilä julkaisivat tilaisuudessa vielä uudempaa tutkimustietoa, jota on kerätty toimintamallin laajennuksen aikana vuosilta 2023–2024. Saimme myös tuoreet tulokset omalta alueeltamme käyttöömmme pdf-tiedoston muodossa seminaarin jälkeen. (Appelqvist-Schmidlechner & Sipilä 2024a.) Tulokset, jotka koskivat mm. psykiatrian henkilöstön tietämystä ja kokemuksia toipumisorientaatiosta, vahvisti ajatustani siitä, että koulutuksellinen IPS loppuseminaari alueellamme olisi hyödyllistä järjestää.

Työelämän kumppanina opinnäytetyössä toimi Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soite. IPS sijoita ja valmenna -hankkeena kuului hyvinvointialueen kehittämistoimintaan ja kehittämistyö tässä hankkeessa kohdentui käytännössä psykiatrian avohoitoon. Molemmilla taustaryhmillä, sekä TKIO työryhmällä, että psykiatrian työryhmällä on IPS-tiimin työssä ja opinnäytetyöni aiheen valitumisessa tärkeä rooli.

2 TOIMINNALLISEN OPINNÄYTETYÖN KOHDERYHMÄ

Toipumisorientaatiokoulutuksen pääkohderyhmä on mielenterveys- ja päihdetyötä tekevä henkilöstö Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueella. Seminaariin olivat kuitenkin tervetulleita alueen järjestötoimijat, kaikki mielenterveys- ja päihdetyötä tekevät ja muut aiheesta kiinnostuneet. Sidosryhmien tietämyksen lisääminen kuntoutumisesta, toipumisorientaatiosta ja psyykkisten haasteiden

vaikutuksista arkeen vahvistaa ymmärrystä IPS- sijoita ja valmenna toimintamallin kautta työtä hakevia kohtaan ja vähentää mielenterveyden häiriöihin liittyvää stigmaa. Tapahtuma järjestettiin hybriditoteutuksena, jotta voitiin saavuttaa mahdollisimman laaja kuulijakunta. Koulutuksen sisällön toteutukseen kutsuttiin mukaan myös asiakkaita sekä heidän työnantajiaan kertomaan kokemuksiaan IPS työhönvalmennuksesta. Seminaarin koulutuksellisesta sisällöstä koskien toipumisorientaatio hyötyivät varmasti kaikki osallistujat riippumatta taustaorganisaatiosta, sillä viitekehystä voidaan soveltaa esimerkiksi kehittämiseen, asiakastyöhön ja työnohjaukseen.

3 TIETOPERUSTA JA KESKEISET KÄSITTEET

Toiminnallisen opinnäytetyöni keskeisiä käsitteitä ovat toipumisorientaatio, IPS sijoita ja valmenna -toimintamalli ja projektimuotoinen työskentely kehittämisen menetelmänä.

3.1 Toipumisorientaatio

Toipumisorientaatio on kansainvälisesti käytössä oleva ja laaja-alainen ajattelun ja toiminnan viitekehys, jota käytetään useissa maissa mielenterveyspalveluiden järjestämisessä. Toipumisorientaatiossa painottuvat positiivinen mielenterveys, voimavarat, osallisuus, toivo ja merkityksellisyys. (Nordling 2018.)

Toipumisorientaation viitekehys muodostuu psykologisista ja sosiaalitieteellisistä teorioista. Taustalta löytyy teorioita kognitiivisesta, humanistisesta sekä positiivisesta psykologiasta, sosiaalisesta konstruktionismista sekä eksistentiaalisista. Toipumisorientaation viitekehysten avulla on mahdollista edistää terveyttä monialaisesti ja toipumisorientaatio ajattelussa on elementtejä ratkaisu- ja voimavarakeskeisistä teorioista sekä positiivisesta motivoinnista. Toipumisorientaatiosta puhutaan myös nimellä recovery-malli. (Nordling & Rissanen 2020; Raivio & Raivio 2020.)

Toipumisorientaation viitekehyksessä toipuminen on prosessi, jossa ihminen itse on aktiivinen toimija ja voi elää mielekästä ja tyydyttävää elämää sairaudesta ja haasteistaan huolimatta. Sairaus on vain yksi asia ihmisen elämässä,

ei kokonaisuutta määrittelevä tekijä. Toipumisorientaatioissa keskitytään yksilön kasvun mahdollisuuksiin keskittyen toivon näkökulmaan ja voimavaroihin. Toipumisorientaatio ajattelussa pohjavireenä on ajatus siitä, että ihmisellä on mahdollisuus elää merkityksellistä elämää, vaikka kaikki sairauden oireet eivät poistuisikaan. Toipumisen käsitteen kehitys on saanut alkunsa Yhdysvalloissa 1980-luvun lopulla ja Suomeen toipumisorientaatio malli rantautui Suomeen 2010-luvulla ja se otettiin osaksi kansallista mielenterveys- ja päihdesuunnitelman ohjelmaa. Toivon näkökulmalla on toipumisessa suuri merkitys, sillä mahdollisuus unelmoida synnyttää tavoitteita elämässä etenemiseen ja toipumiseen. (Raivio & Raivio 2020.)

Toipumisorientaatioissa ihmisen hyvinvoinnin nähdään koostuvan monesta tekijästä ja merkityksellisenä pidetään henkilön omaa kokemusta toipumisesta. Ihmisellä voi olla useampi identiteetti, joiden kautta hän haluaa tulla nähdyksi. Jokainen ihminen voi valita itse, millaisena haluaa eri asiayhteyksissä tulla nähdyksi. (THL 2023.)

Hyvä elämä voi löytyä mielekkään tekemisen ja toiveikkaan elämänasenteen kautta. Toipumisorientaatio ajattelussa täydellinen toipuminen sairaudesta ei ole olennaisin asia, vaan elämän laadun koheneminen niin että toipuja voi kokea elävänsä mielekästä ja toiveikasta elämää. Toipumisprosessiin vaikuttavat toipujan omat asenteet, arvot, tavoitteet, roolit ja tunteet, jotka prosessin aikana paitsi ohjaavat toipumista, myös muuttuvat ja kehittyvät. Jokainen ihminen on oman elämänsä päähenkilö ja paras asiantuntija ja toipumisen prosessi jokaisella omanlaisensa. Toipumisen tavoitteet ja tulevaisuuden toiveet sekä hyvän elämän määritelmä on henkilökohtainen, eikä sitä ulkopuolinen voi toiselle valmiiksi määritellä. Vaikka henkilön elämään vaikuttamassa ja osaltaan ehkä rajoittamassakin olisi psyykinen sairaus, se ei estä elämästä hyvää toivon täyteistä elämää. Ammattilaisten tehtävä on olla toipujan elämässä tukemassa häntä kohti hänen itse määrittelemiään tavoitteita. (Raivio & Raivio 2020; Nordling & Rissanen 2020.)

Nordlingin mukaan (2022) terveydenhuollon ammattilaiset voivat olla asiakkaan tukena edistämällä toipumista auttamalla häntä löytämään omat voimavaransa. Ammattilainen voi olla tukemassa suunnitelman tekemisessä, jonka avulla asiakas pääsee eteenpäin kohti omia unelmiaan. Toipuminen vaatii uuden oppimista jossa ammattilainen voi olla asiakkaan tukena. Uusien erilaisten toimintatapojen oppiminen voi muokata asiakkaan omia asenteita ja näkemyksiä niin, että mahdollisuus myönteiseen muutokseen on olemassa. Toipumisorientaatioissa on keskeistä nähdä ihminen omana erityisenä itsenään riippumatta diagnooseista. Psykkinen sairaus on vain yksi osa ihmistä kokonaisuutena ja tämä ammattilaisten tulisi ottaa huomioon. (Nordling 2022.)

Jos potilasta psykiatrisessa hoidossa hoidetaan ongelmälähtöisesti ammattilaisten keskittyessä omaan tietämykseensä ongelmista ja niiden hoitokeinoista, on vaarana unohtaa toivon, vahvuuksien ja voimavarojen näkeminen asiakkaassa. Avoimen dialogin kautta asiakkaalla on myös mahdollisuus järjestää ja sanoittaa omia kokemuksiaan, myös itselleen. Perinteisesti psykiatrialla käytetty kieli poikkeaa toipumisorientaation viitekehäyksessä käytetystä kielestä. Sillä miten ongelmista ja niiden ratkaisemisesta puhutaan, on tärkeässä roolissa toipumisorientaatioissa. Keskustelussa asiakkaan kanssa tulisi käyttää rehellistä asiakasta kunnioittavaa, ei arvostelevaa kieltä, joka on riittävän selkeää ja ymmärrettävää. Keskittymisen tulisi olla yhteisessä toiminnassa, toiveikkuudessa ja mahdollisuuksissa. Ammattitermien käyttämistä tulisi välttää ja keskittyä asiakkaan vahvuuksiin. (Nordling 2022.)

Toipumisorientaatioissa luodaan ihmiselle toivoa ja tuodaan hoitosuhteeseen yhteistyötä ja kumppanuutta. Kumppanuus on avointa ja rehellistä vuorovaikutusta, jossa työntekijä on enemmänkin valmentajan roolissa kuin perinteisessä hoitosuhteessa. Ammattilaisen asiantuntijuus ei katoa kumppanuudessa vaan välittyy vain uudella tavalla. (Nordling 2022.)

3.2 IPS sijoita ja valmenna -toimintamalli ja sen toteutus Suomessa

IPS Sijoita ja valmenna -työhönvalmennus on Yhdysvalloissa kehitetty näyttöön perustuva toimintamalli, jonka tarkoituksena on edistää vakavaan mielen-

terveyden häiriöön sairastuneiden henkilöiden työllistymistä avoimille työmarkkinoille. IPS-työhönvalmennusta toteutetaan psykiatriseen hoitoon integroituneena ja IPS perustuu toipumisorientaation viitekehykseen. IPS-työhönvalmennuksessa tarjotaan asiakkaalle aina yksilöllistä tukea ja kestoaltaan rajamatonta palvelua. Nämä seikat vaikuttavat vahvasti toimintamallin vaikuttavuuteen. Työhönvalmennus perustuu kansainvälisesti käytössä oleviin laatu-kriteereihin. Työnteko nähdään tässä toimintamallissa vahvasti yksilön kuntoutumista ja osallisuutta tukevana (Appelqvist-Schmidlechner & Sipilä 2024b.)

IPS-toimintamallin vaikuttavuutta on tutkittu paljon ja erityisen hyviä tuloksia on saatu vaikeisiin mielenterveyden häiriöihin sairastuneiden henkilöiden kohdalla. Suomessa toimintamallin käyttöönoton yhteydessä on tehty arviointitutkimusta (2020–2023) käyttöönotosta, soveltuvuudesta ja koetusta vaikuttavuudesta. Tutkimustulosten mukaan vuoden IPS-työhönvalmennuksen jälkeen yli puolet asiakkaista oli vuoden kuluttua aloituksesta töissä tai opiskele-massa. Isossa roolissa IPS-työhönvalmennuksen onnistuneessa käyttöönotossa on hyvä ja toimiva yhteistyö psykiatrisen hoitotahon kanssa. IPS-toimintamallin integroitumiseen ja juurtumiseen pysyväksi malliksi vaikuttaa psykiatristen hoitoyksiköiden valmius ja halu työskennellä toipumisorientaation viitekehyksen mukaisesti (Appelqvist-Schmidlechner & Sipilä 2024b.)

IPS-toimintamallia lähdettiin Suomessa pilotoimaan viidellä hyvinvointialueella vuosina 2020–2023 osana kansallista mielenterveysstrategiaa (2020–2030) ja hanketta laajennettiin vielä kuudelle hyvinvointialueelle 2023–2024. Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehanke kuului Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen IPS-kehittämishankkeen laajennukseen, joka käynnistyi ke-väällä 2023 osana Suomen kestävän kasvun ohjelmaa. Terveiden ja hyvinvoinninlaitoksen tehtävänä oli koordinoita toimintamallin käyttöönottoa toteut-tavia IPS sijoita ja valmenna -hankkeita. Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa samanaikaisesti alueellisia IPS-hankkeita oli käynnissä viidellä muulla hyvinvointialueella. Hanketta Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueella toteutti neljän työntekijän tiimi.

IPS-työhönvalmennuksessa työhönvalmentajan tuella ja avustuksella etsitään asiakasta itseään kiinnostava ja hänen voimavarojaan sekä osaamistaan vastaava työpaikka. Samalla vastataan työnantajien toiveisiin tarjoamalla heille sopivaa osaavaa ja motivoitunutta työntekijää. Sekä asiakas että työnantaja saavat tukea työllistymisen prosessiin, mutta tuki jatkuu tarvittaessa myös työsuhteen aikana molemmille osapuolille. Se että ei etsitä vain jotain työtä, vaan juuri asiakasta kiinnostavaa hänestä mielekkäältä tuntuvaa työtä, on yksi toimintamallin toimivuuden takeista. (THL 2024.)

IPS-työhönvalmennuksen on todettu olevan myös kustannusvaikuttavaa. Palkkatyö vahvistaa asiakkaan taloudellista tilannetta, mutta osallisuus yhteiskunnasta palkkatyön kautta voi vähentää tarvetta sosiaali- ja terveydenhuollon palveluille. Suomessa IPS -työhönvalmennus on otettu osana mielenterveyspalveluita jo yli puolella hyvinvointialueista ja toimintamallin käyttöönottoa pyritään laajentamaan entisestään. THL:n koordinoima kehittämishanke on vuosien 2020–2024 aikana toteuttanut omalta osaltaan kansallisen mielenterveysstrategian työelämään kuntouttavien mielenterveyspalveluiden sisällöllistä ja toiminnallista uudistusta. Jokaisella meistä on oikeus työhön (THL 2024.)

3.3 Projektimuotoinen työskentely kehittämisen välineenä

Projektityö tarkoittaa työskentelyä, jossa resursseja käytetään suunnitellusti ja organisoidusti halutun lopputuloksen saavuttamiseksi. Resursseja projektissa voivat olla ihmisresurssit, sekä aineelliset ja rahalliset resurssit. Projekti on hyvin jäsenneilty prosessi ideasta toteutukseen (Löow. 2002.) Ruuskan mukaan (2015) projektille tyypillisiä piirteitä ovat mm. tavoitteellisuus, ryhmätyöskentely, vaiheistus, muutos ja se että työllä on tilaaja. Projektilla on myös aina elinkaari, eli selkeä alkamis- ja päättymisajankohta (Ruuska 2005.)

Löowin mukaan (2002) projektityöskentelyssä tarvitaan kykyä suunnitella, kuunnella toisia, viestiä, dokumentoida, ratkaista ongelmia ja saattaa projekti päätökseen. Projektityöskentelystä laaditaan suunnitelma ja dokumentoidaan projektin etenemistä koko projektin ajan. Projektin etenemisestä on myös hyvä

tiedottaa koko ajan osallisena olevia tahoja. Vastuujat ja välitavoitteet helpottavat tavoitteeseen pääsyä ja yhteinen suunnitelma projektin etenemisestä, johon kaikki sitoutuvat, on oleellinen menestystekijä. (Löow 2002, 15–19.)

Projektissa on yleensä yksi päävastuuhenkilö, vaikka kehittämistyötä tehdäänkin tiiminä. Projektin työtehtäviä voidaan jakaa tyypillisesti pieniin osiin ja projektin eteneminen pohjaa yhdessä laadittuun suunnitelmaan projektin etenemisestä. Projektisuunnitelma erottaakin projektin muunlaisesta ryhmätoiminnasta. Projektisuunnitelmassa kuvataan projektin tehtävä, aikataulu, toteutus, resurssit sekä tiedonvälitys- ja dokumentointiperiaatteet. (Kymäläinen ym. 2016.)

Yhtenä projektin erityispiirteenä voidaan pitää sen ainutkertaisuutta ja rajattua ennalta määriteltyä toimintaa. Yksi keskeisistä tehtävistä projektissa on myös pohtia, miten se liittyy työyhteisön perustehtävään. Projektia suunnitellessa voi toimintaa peilata perustehtävään ja pohtia millä tavoin projekti auttaa toteuttamaan sitä. (Paasivaara ym. 2008.) Toipumisorientaatio seminaarin kohdalla perustelut projektille oli helppo nivoa perustehtävään psykiatrisessa hoidossa. Henkilöstön osaamisen lisääminen toipumisorientaatiosta lisää heidän ammatillista osaamistaan tukea potilaan kuntoutumista.

Kehittämistyössä, mitä projektit mitä suurimmassa määrin ovat, on aina pohjalla muutoksen tarve. Muutokset työyhteisössä tuovat aina mukaan niin uhkia, kuin mahdollisuuksiakin ja onkin hyvä pohtia projektia suunnitellessa, onko tavoiteltu muutos työyhteisössä relevantti. (Paasivaara ym. 2008.)

Toipumisorientaatio koulutuspäivän järjestäminen projektina tuntui IPS tiimistä merkittävältä tilaisuudelta päästä vahvistamaan toipumisorientaation ymmärrystä työyhteisössä, jonne IPS-toimintamallia oltiin juurruttamassa. Tiedon lisääminen ja osaamisen vahvistaminen tukisi parhaimmillaan toimintamallin juurtumista ja vakiintumista osaksi psykiatrista kuntoutusta ja koituisi näin työelämään haluavien asiakkaiden parhaaksi.

4 OPINNÄYTETYÖN TEHTÄVÄ JA TARKOITUS

Opinnäytetyöni tavoitteena oli seminaarin avulla kehittää hyvinvointialueen henkilöstön ja hankkeen yhteistyökumppanien ymmärrystä toipumisorientaatiosta ja viitekehyksen mukaisen ajattelun ja työotteen hyödyntämisestä laajemminkin ihmisten kanssa tehtävässä työssä. Seminaaripäivän toteutus oli suunniteltu niin, että sisällön kautta ymmärrys asiakkaan ja potilaan toipumisesta ja sen tukemisesta herättäisi kasvavan mielenkiinnon toipumisorientaatiota kohtaan, huomioiden niin organisaation, hoitajan kuin potilaankin näkökulmaa. Tavoitteena oli, että seminaari hyödyttää koko hyvinvointialueen psykiatrian, päihdepalveluiden sekä sosiaalitoimen henkilöstöä sekä hankkeen sidosryhmiä ja yhteistyökumppaneita mahdollisimman kattavasti. Toipumisorientaatio ei ole vielä laajalti käytössä Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen mielenterveys- ja päihdepalveluissa, joten seminaarin sisältö palveli mielestäni erityisesti tätä ryhmää ammattilaisista koulutuksellisesta näkökulmasta.

IPS-toimintamalli on erinomainen esimerkki toipumisorientaatioon pohjaavan työskentelyn vaikuttavuudesta. IPS Sijoita ja valmenna-hankkeen tuloksien esittely teoriapohjaisen koulutuksen yhteydessä vahvistaa ammattilaisten ymmärrystä myös IPS-työhönvalmennuksesta osana asiakkaan onnistunutta kuntoutumista. Kouluttajiksi valikoituivat alansa johtavat asiantuntijat; Esa Nordling, Mikko Ketola, Helka Raivio ja hankkeen asiakkaat sekä yksi työnantajista. Toipumisorientaatio on mielenterveystyössä nouseva trendi ja ajatustavan muutos verraten aiempaan tapaan toimia ja toteuttaa kuntoutusta.

5 TOIMINNALLISEN OPINNÄYTETYÖN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS

Opinnäytetyöni konkreettinen tuotos on Toipumisorientaatio mielenterveys- ja päihdetyössä seminaari. Seminaari toteutettiin projektimuotoisen kehittämisen menetelmällä. Seminaaripäivän järjestämisen tarve nousi IPS sijoita ja valmenna -hankkeessa esiin nousseesta tarpeesta lisätä tietoa koskien toipumisorientaatiota. Tarve tuli ilmi paitsi IPS tiimin arjen työssä psykiatrian avohoidossa, myös hankkeen aikana tehdyssä THL:n tutkimuksessa, jossa selvitettiin yhtenä asiana psykiatrian henkilöstön osaamista ja tietämystä toipumis-

orientaatiosta. Loppuseminaari on tärkeä osa myös koko IPS-hankkeessa tehtyä kehittämistyötä. Projektin osana loppuseminaarissa toteutettiin lyhyt palautekysely.

Kehittämistyöhön ja seminaarin järjestämiseen osallistui IPS-tiimi kokonaisuudessaan. Tiimiin kuului kolme työhönvalmentajaa ja tiiminvetäjä. Myös IPS-palvelun asiakkaat olivat tärkeässä roolissa seminaarin toteutuksessa. Yhteistyötä tehtiin myös Soiten koulutuspalveluiden, hankekoordinaation ja psykiatrian esihenkilöiden kanssa.

5.1 Suunnitteluvaihe

Opinnäytetyön produktiivisen osion suunnittelu ja valmistelu aloitettiin keväällä 2024, kun keskustelimme työhönvalmennuksen tiimissä loppuseminaarin järjestämisen mahdollisuudesta. Loppuseminaari projekti sai alkunsa tiimin yhteisestä ideasta ja toiveesta. Seuraavaksi keskustelua käytiin seminaarin järjestämisestä psykiatrian osastonhoitajien ja vastuualuejohtajan kanssa sekä RRP-hankkeiden hankepäällikön kanssa. Kun esihenkilötkin näyttivät vihreää valoa seminaarin järjestämiseksi, teimme lopullisen päätöksen järjestää seminaari.

Elokuun 2024 alussa laadittiin IPS-tiimillä yhteistä aikataulua; mihin mennessä tilat tulee olla varattuna, puhujat valittuina ja kutsuttuina, koulutuspalvelujen kanssa työnjako sovittuna ja tiimin kesken vastuualueet jaettuna. Tiimi koontui yhteisten asioiden äärelle kerran viikossa ja loppuseminaarista keskusteltiin säännöllisesti, jotta sen eteneminen aikataulussa pystyttiin varmistamaan. Yhteisistä päätöksistä ja ideoista kirjasin tiiminvetäjänä muistiinpanoja, jotta hyvät ajatukset eivät arkisen työn keskellä pääsisi unohtumaan. Seminaaria suunniteltiin alusta alkaen yhdessä ratkaisuja pohtien.

5.2 Suunnittelusta käytäntöön

Elokuussa -24 päätimme päivämäärän ja varattiin Keskussairaalan auditorio tapahtumaa varten. Yhteistyötä seminaarin käytännön järjestelyjen osalta teh-

tiin elokuusta asti Soiten koulutuspalveluiden kanssa. Tiiminvetäjänä olin päävastuussa tästä yhteistyöstä. Koulutuspalveluiden kautta saimme loppuseminaarin Soiten julkiseen koulutuskalenteriin ja näin ollen kuka tahansa aiheesta kiinnostunut pystyi ilmoittautumaan mukaan maksuttomaan seminaariin. Ilmoittautumiset seminaariin tapahtuvat koulutuspalveluiden kautta ja he hoitavat myös seminaarin teknisen toteutuksen niin paikan päällä, kuin hybridinäkin. Tämä oli IPS-tiimille iso apu. Ilmoittautuneille lähetettiin linkki hybridiin ja päivän tarkempi ohjelma pari päivää ennen seminaaria. Koulutuspalveluiden mukaan liian aikaisin lähetetyt linkit hukkuivat usein sähköposteihin.

Puhujat valikoituivat pohjautuen tiimin asiantuntemukseen toipumisorientaation asiantuntijoista ja parhaista kouluttajista Suomessa. Päätöksen valinnoista tehtyämme otimme heihin yhteyttä elokuussa ja saimme nopeasti varmistettua puhujat tapahtumaan ja seminaarin alustava ohjelma saatiin jo tässä vaiheessa valmiiksi. Näin ollen muualta tulevat puhujat pystyivät myös varamaan junalippuja ja majoituksia. Varmistimme kaikkien seminaariin liittyvien kustannusten hyväksyttävyyden hankkeen taloudesta vastaavalta, kehittäjäkoordinaattorilta sekä hankepäälliköltä.

5.3 Seminaarin markkinointi

Seminaaria mainostettiin ensimmäisen kerran elokuussa 2024 psykiatrian avohoidolle tapahtuman päivämäärän varmistuttua. Syyskuusta alkaen seminaaria markkinoitiin laajemmin Soiten psykiatrian henkilöstölle, kehittämissykön henkilöstölle sekä sosiaalipalveluiden henkilöstölle informoimalla esihenkilöitä sähköpostitse pyytäen jakamaan tiedon työryhmille. IPS sijoita ja valmenna -hankkeen somessa jaettiin tietoa tulevasta seminaarista useamman kerran. Mukaan kutsuttiin myös kaikkien käynnissä olevien IPS sijoita ja valmenna -hankkeiden työntekijöitä sekä THL:n hankekoordinaatiota.

Seminaaria mainostettiin myös hyvinvointialueen omassa julkaisussa Soite sanomat.

5.4 Seminaaripäivän ohjelman tarkentuminen

Ohjelman lopullinen aikataulutus valmistui lokakuun alussa (ks. liite 3). Asiakasedustajia kutsuttiin mukaan lokakuussa ja useampi osallistuja varmisti tulonsa heti. Saimme mukaan paneelikeskusteluun myös yhden työnantajistamme. Seminaaripäivän kulku alkoi olla selvillä ja oli aika siirtyä hienosäätöön. Valitsimme tarjottavat kahvitauolle ja sovimme niiden laskutuksen, kävimme suunnittelemassa auditoriossa istumajärjestykset ja keskustelemassa koulutuspäällikön kanssa vielä paikan päällä tapahtumapäivän käytänteistä sopien.

Tiimi suunnitteli yhdessä paneelikeskustelun kysymykset ja haastattelijaksi valikoitui tiimiläisistä Arttu Sarja kahden muun osallistuessa keskusteluun haasteltavina. IPS-tiimin neljännen jäsenen Jarmo Pihalan tehtäväksi jäi hybriditapahtuman chat-keskustelun seuraaminen ja sieltä mahdollisesti tulevien kysymysten esiin nosto. Seminaaripäivän avauspuheenvuoron suunnittelin ja pidin itse tiiminvetäjän roolissa. Hankkeen kulun ja tulosten esittelyn suunnittelimme yhdessä työhönvalmentajan kanssa, joka myös osallistui niiden esittelyyn seminaarissa. Hankkeen tulokset koottiin tiiviiksi Powerpoint-esitykseksi visualisoiden ne helposti ymmärrettävään muotoon seminaarissa esitettäväksi.

5.5 Seminaaripäivän kulku

Seminaaria edeltävät päivät oli suunniteltu joustaviksi niin, että tiimillä oli mahdollisuus hoitaa seminaariin liittyviä asioita. Seminaaripäivän työnjako tehtiin hyvissä ajoin ja jokaisella oli mahdollisuus valmistautua omaan rooliinsa rauhassa.

Seminaaripäivänä kokoonnuimme aamulla hyvissä ajoin auditorioon viimeisiä valmisteluja varten. Kokouspalveluista tultiin käynnistämään etäyhteydet ja opastamaan laitteiden käyttöä. Ovet auditorioon avattiin hyvissä ajoin ennen tapahtuman alkua. Tiiminvetäjän roolissa avasin tilaisuuden ja esittelimme yhdessä IPS-työhönvalmentaja Heidi Joen kanssa IPS-sijoita ja valmenna -hankkeen alueelliset tulokset.

Ensimmäisenä seminaarissa päästiin kuulemaan psykologian tohtori, THL:n tutkijanakin tunnettu ja aihepiiristä useita kirjoja ja julkaisuja kirjoittanutta Esa Nordlingia. Hänen osuutensa seminaaripäivässä oli kestoiltaan pisin, sillä hänen aiheenaan oli kertoa toipumisorientaatio viitekehysten historiasta, kehityksestä ja peruseriaatteista mielenterveys- ja päihdetyössä. Nordling kertoi puheenvuorossaan ajatuksia herättävällä tavalla toipumisorientaatioissa keskeisistä toivosta, optimismista ja luottamuksesta niin asiakkaan, työntekijän kuin organisaationkin näkökulmasta. Nordlingin osuuden kesto oli perustelua, sillä ilman hänen kouluttamaansa viitekehysten taustaa olisi ollut haastavaa ymmärtää seuraavien puhujien tulokulmia aiheeseen.

Lounaan jälkeen vuorossa oli Etelä-Pohjamaan hyvinvointialueen palvelualueylihoitajan puheenvuoro toipumisorientaation historiasta heillä ja käytöstä käytännön työssä tänä päivänä. Toipumisorientaatio viitekehys on saanut vahvan jalansijan Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella mielenterveys- ja päihdetyössä ja kokemuksia sen käytöstä löytyy jo kahdenkymmenen vuoden ajalta. Yhtenä hienona esimerkkinä tästä on kokemusasiantuntijoiden poikkeuksellisen aktiivinen käyttö osana potilaiden ja asiakkaiden toipumisen tukemista, josta Ketola kertoi puheenvuorossaan esittäen kattavat tilastot kokemusasiantuntijoiden käyttömääristä eri palveluissa. Mieleenpainuva osio Ketolan puheenvuorosta oli myös johtamisen tarkastelu toipumisorientaation viitekehysten näkökulmasta.

Ilmapäivällä saimme kuulla Terveiden ja hyvinvoinninlaitoksen kehittämispäällikkö Helka Raivion puheenvuorossa IPS toimintamallin käyttöönoton vaiheista ja käyttöönoton onnistumisesta Suomessa. Raivio kertoi tutkimuksiin viitaten työllistymisen tuen onnistumisesta sen ollessa integroituna psykiatriaan ja työllistymisen vaikutuksista asiakkaiden psykososiaaliseen hyvinvointiin. Raivio esitteli myös tuoretta tutkimustietoa liittyen THL:n tekemään arviointitutkimukseen koskien psykiatrian henkilöstön näkemyksiä siitä miten he ovat nähneet IPS-toimintamallin tukeneen potilaan toipumista. Raivio totesi puheenvuorossaan IPS-toimintamallin mukaisen mielenterveydenhäiriöihin sairastuneiden ihmisten auttamisen työelämäänsä olevan ihmisoikeustyötä viitaten YK:n ihmisoikeuksien julistukseen.

Iltapäivän paneelikeskustelussa ääneen pääsivät kokemusasiantuntijat eli asiakkaamme IPS sijoita ja valmenna -hankkeesta yhdessä työnantajan, työhönvalmentajan ja tiiminvetäjän kanssa. Asiakkaat kertoivat kokemuksiaan sairastumisesta, sen vaikutuksista työelämään, toipumisestaan ja IPS-työhönvalmennuksen tuloksista heidän kohdallaan. Työnantaja toi esiin oman näkökulmansa työhönvalmentajan tuen tärkeydestä kuntoutujaa palkatessa. Työhönvalmentaja ja tiiminvetäjä avasivat valmennusprosessin kulkua ja kertoivat monialaisesta yhteistyöstä eri toimijoiden kesken asiakkaiden verkostoissa. Paneelikeskustelusta saimme jälkeempään paljon positiivista palautetta ja kiitosta ja etenkin siihen osallistuneiden asiakkaiden mukana oloa pidettiin arvokkaana ja tarinoita koskettavina. Oikeat todelliset tarinat ja kokemukset toipumisesta koskettavat.

Seminaari päättyi tiiminvetäjän päätöspuheenvuoroon. Lopuksi pyysimme paikalla olevia psykiatrian ammattilaisia jäämään hetkeksi auditorioon ja vastaamaan vapaaehtoiseen palautekyselyyn.

Seminaaripäivän päätteeksi pidimme tiimin kesken purkukeskustelun, jossa kertosimme päivän kulun -haasteet, onnistumiset ja lyhyesti koko prosessin suunnittelusta toteutukseen. Yhteinen arviointi heti seminaarin päätyttyä oli hyvä hetki keskustella tuoreet tuntemukset päivästä.

5.6 Palautekysely psykiatrian henkilöstölle

Seminaarissa paikalla olleille psykiatrian ammattilaisille jaettiin seminaarin lopussa palautekysely (ks. liite 2). Kyselyllä haluttiin selvittää seminaariin paikan päällä osallistuneilta psykiatrian ammattilaisilta toipumisorientaation viitekehysten aiempaa tuntemusta, kiinnostusta käyttää toipumisorientaatiota jatkossa osana omaa työtettä ja kiinnostusta mahdolliseen lisäkoulutukseen. Kyselyyn pyydettiin vastaukset vain paikalla olevilta osallistujilta, sillä anonyymiteetin toteutuminen sähköpostikyselyinä olisi ollut haastavaa. Kysely toteutettiin näin ollen paperisena palautekyselyinä.

Esittelin lyhyesti paikallaolijoille palautekyselyn ja jaoin vastauslomakkeet ja suostumuslomakkeet. Vastaaminen kyselyyn oli vapaaehtoista. Palautekyselyn liitteenä jaettiin tiedote (ks. liite 1), jossa kerrottiin kyselyn olevan osa opinnäytetyötäni. Kysymyslomakkeessa pyydettiin erikseen vastaajalta suostumus vastausten käyttämiseen osana opinnäytetyön aineistoa. Lomakkeen yhteydessä olevassa tiedotteessa kerrottiin kyselyn tarkoitus ja vastausten hyödyntäminen osana opinnäytetyötä.

Lomakkeessa oli kuusi kysymystä, joista viisi oli suljettuja määrällisiä kysymyksiä ja yksi avoin laadullinen kysymys. Palautekyselyn tulosten analyysissä käytin myös määrällistä että laadullista lähestymistapaa. Kyselytutkimus oli tässä yhteydessä nopea ja soveltuva menetelmä tiedon keruuseen loppuseminaarin hyödyllisyydestä ja kiinnostuksesta jatkokoulutuksiin aiheesta. Määrällisessä eli kvantitatiivisessa tutkimusmenetelmässä kyselylomake on aineiston keräämisen käytetyin tapa. Kyselylomakkeessa etuna on että vastaajan anonymiteetti voidaan varmistaa, mutta haittana se että vastausprosentti jää usein alhaiseksi. (Vilka 2025, 122–123.)

Kyselytutkimus on palautekyselynä tapa kerätä tietoa osallistujien mielipiteistä ja kyselylomaketta voidaan pitää mittausvälineenä, joka soveltuu monenlaisien tutkimuksiin ja kyselyihin sekä palautemittauksiin (Vehkalahti 2014).

Vilkan (2025) mukaan kyselylomake tulisi aina testata, jotta tutkija saa kyselyllä oikeanlaista tietoa. Testasin lomaketta omassa tiimissäni työhönvalmentajilla saadakseni selville onko lomakkeen kysymykset asetettu ymmärrettävästi, ovatko vastausohjeet selkeät, vastausvaihtoehdot toimivia ja kysymykset oleellisia tarpeellisen informaation saamiseksi. IPS tiimin jäsenet ovat aiheen asiantuntijoita, työskentelevät myös osana psykiatrian avohoitoa ja osasivat arvioida mielestäni hyvin palautekyselyn toimivuuden. Kysymyksiä pidettiin tiimissä selkeinä, nopeasti vastattavissa olevina ja oleellisen tiedon selvittämisen kannalta riittävinä.

Lomakkeet palautettiin tilasta poistuessa ja ne kerättiin yhteen kirjekuoreen tarkastelematta vastauksia. Kyselyyn vastasi 12 henkilöä. Kokonaisuudessaan seminaariin osallistui yhteensä 75 henkilöä erialojen ammattilaisia, joista

etäosallistujia oli 25. Palautekyselyn vastaukset olivat tärkeitä paitsi seminaarin merkityksellisyyden osoittamiseksi, myös kehittämistyön jatkon näkökulmasta. Mikäli vastauksista olisi pääteltävissä, että osallistujat ovat kiinnostuneita oppimaan aiheesta lisää ja ajattelevat hyötyvänsä toipumisorientaatio osaamisesta työssään, olisi perusteltua suositella organisaatiolle jatkokoulutusta järjestettäväksi.

Paperilomakkeista koostuva aineisto säilytettiin asianmukaisesti ja turvallisesti lukitussa kaapissa määrätyn ajanjakson ajan ja hävitetään tietoturvalisest.

6 PALAUTEKYSELYN VASTAUKSET

Palautekyselyyn vastasivat paikalla olleet psykiatrian ammattilaiset. Kävin palautekyselyn lomakkeet vastauksineen huolellisesti läpi useampaan kertaan. Lomakkeita palautui yhteensä 12 ja aineiston läpikäyminen ja tulosten analysointi oli näin ollen helpointa ja nopeinta toteuttaa käsin ilman tilasto-ohjelmia. Palautekyselyn tulokset esittelen kvantitatiivisten kysymysten osalta frekvenssitaulukoiden avulla. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa tuloksia havainnollistetaan usein taulukoilla. Taulukoiden tarkoitus on helpottaa tutkimustuloksiin perehtymistä ja lukija saa nopeammin kokonaiskuvan kyselyn vastauksista. (Valli 2018, 252.)

Taulukko 1. Toipumisorientaatio oli minulle ennestään tuttu viitekehys

Vastausvaihtoehdot	Frekvenssi	Prosentti
Kyllä	6	50 %
Ei	6	50 %
Yhteensä	12	100 %

Vastausten perusteella toipumisorientaatio oli entuudestaan tuttu viitekehys puolelle vastanneista (taulukko 1).

Taulukko 2. Opin seminaarissa uutta liittyen toipumisorientaatioon

Vastausvaihtoehdot	Frekvenssi	Prosentti
Kyllä	12	100 %
Ei	0	0 %
Yhteensä	12	100 %

Jokainen seminaariin osallistuneista palautekyselyyn vastanneista koki oppineensa seminaarissa aiheesta uutta (taulukko 2).

Taulukko 3. Tulen hyödyntämään oppimaani työotteessani

Vastausvaihtoehdot	Frekvenssi	Prosentti
Kyllä	12	100 %
Ei	0	0 %
Yhteensä	12	100 %

Palautelomakkeen kysymykseen nro 3 Tulen hyödyntämään oppimaani työotteessani kaikki vastasivat myös ”Kyllä” (taulukko 3).

Taulukko 4. Olen osallistunut aiemminkin toipumisorientaatiokoulutukseen

Vastausvaihtoehdot	Frekvenssi	Prosentti
Kyllä	3	25 %
Ei	9	75 %
Yhteensä	12	100 %

Vastaajista kolme oli osallistunut toipumisorientaatiokoulutukseen aiemmin, joten koulutuksella tavoitettiin useita, joille koulutus oli aiheesta ensimmäinen (taulukko 4).

Taulukko 5. Lisäkoulutus toipumisorientaatiosta kiinnostaa minua

Vastausvaihtoehdot	Frekvenssi	Prosentti
Kyllä	12	100 %
Ei	0	0 %
Yhteensä	12	100 %

Kiinnostusta toipumisorientaation lisäkoulutukseen (kysymys nro 5) oli jokaisella kysymykseen vastanneella (taulukko 5).

Palautekyselyn kvalitatiivisen kysymyksen analysointiin olen käyttänyt koodausta. Avoimia kysymyksiä voidaan käsitellä myös tilastollisin keinoin, mutta se edellyttää vastausten luokittelua sisällön samankaltaisuuteen perustuen. Koodaamisen avulla aineistoa voi jäsentää ja luokitella vastauksia. (Valli 2018, 273; Eskola & Suoranta 1998). Koodaamisessa aineisto jaetaan vastauksista nousevien asiasisältöjen (segmenttien) mukaan nimettyjen sisältöjä kuvaavien koodien alle. Yksinkertaistettuna aineiston osia yhdistellään ja eritellään jonkin ominaisuuden perusteella nimeten ne yhteisen ominaisuuden mukaan. (Kananen 2015, 93; Juhila 2021). Koodaaminen pohjautuu tutkijan tulkintoihin ja valintoihin ja samaa aineistoa voidaan koodata useista näkökulmista. Koodaamalla kvalitatiivista aineistoa, voidaan tuloksia esittää myös numeerisesti. (Juhila 2021).

Tarkastelemalla avoimen kysymyksen vastauksia useampaan kertaan, sain hyvän kokonaiskuvan vastauksista ja niissä toistuvista aiheista. Tämä on oleellinen työvaihe, jotta aineisto voidaan koodata ja luokitella. Merkitsin avoimen kysymyksen vastauksissa toistuvat aiheet kynää ja paperia käyttäen ja sain laskettua toistuvien aiheiden määrän koodaamieni luokkien alle. Palautekyselyn kohtaan ”Muuta palautetta seminaarista” vastasi yksitoista kahdestatoista palautekyselyyn vastanneesta. Koodaamisen jälkeen luokittelin palautteen aineistosta useimmin nousseet aiheet ja taulukossa 6 kuvataan aiheiden toistuvuutta aineistossa.

Taulukko 6. Muuta palautetta seminaarista

Toistuvat aiheet	Toistuminen vastauksissa
Hyvät luennoitsijat	4
Onnistuneet järjestelyt	4
Seminaari kokonaisuutena	7
Luentojen aiheet	7
Paneelikeskustelu	3

Avoin ”Muuta palautetta seminaarista” kysymys antoi palautekyselyyn vastaajille mahdollisuuden antaa vapaasti palautetta. Eniten kiitosta saivat luentojen mielenkiintoiset aiheet ja seminaari kokonaisuutena. Vastauksissa toistuivat myös maininnat onnistuneista järjestelyistä ja hyvistä luennoitsijoista, jotka 33 % vastaajista mainitsi palautteessaan. Vastaajista 25 % mainitsi palautteessaan paneelikeskustelun hyvänä ja mielenkiintoisena.

Palautteista nousivat esille erityisesti seuraavat kommentit:

“Loistava seminaari. Mielenkiintoista asiaa, jota voi omassa työssä hyödyntää. Myös tuttua asiaa, mutta samalla tärkeää muistutusta!”

“Huippu päivä, erittäin paljon uutta ja hyvää tietoa. Luennoitsijat päteviä ja heillä hyvä asenne asioiden esiin tuontiin.”

“Todella antoisa päivä. Luennoitsijoiden teemat mielenkiintoisia ja nykyhetkessä herättäviä ajatuksia. Paneelikeskustelu oli todella hyvä! Kiitos!”

Kyselyyn vastanneista vapaassa palautteessa järjestelyiden toimivuudesta ja onnistuneesta kokonaisuudesta saatiin myös kiitosta.

“Oli todella hyvä ja mielenkiintoinen seminaari! Hyvä kokonaisuus, hyvin suunniteltu ja lämmin tunnelma!”

“Hyvin suunniteltu ja toteutettu. Puhujat mielenkiintoisia ja oman alansa asiantuntijoita ”guruja”. Paneelikeskustelu oli todella huippu.”

Palautteen perusteella olimme onnistuneet puhujien valinnassa, seminaarin sisällön suunnittelussa ja käytännön toteutuksessa hyvin. Puhujien aiheet oli koettu kiinnostavina ja toipumisorientaatio viitekehyksenä, josta halutaan oppia lisää.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Toiminnallisen opinnäytetyöni suurimman hyödyn saajiksi voi laskea kaikki koulutukseen osallistuneet. Tiimimme sai seminaarin jälkeen paljon kiitoksia ja seminaari nousi puheenaiheeksi kohtaamisissa tapahtuman jälkeen. Palautekyselyn perusteella ainakin vastanneet psykiatrian ammattilaiset kokivat hyötynsä koulutuksellisesta seminaaripäivästä ammatillisesti ja toivoivat lisää tietoa aiheesta. Järjestelyjä ja toteutusta kiiteltiin myös, joten tapahtumaa voi kokonaisuutena varsin onnistuneena. Tiimin yhteistyön toimivuus ja yksilöitten kyky kantaa vastuuta yhteisen onnistuneen projektin eteen tuli näkyväksi.

Tutkimusluvan anoin hyvinvointialueelta heti opinnäytetyösuunnitelman valmistuttua. Paikan päällä seminaariin osallistuvilta psykiatrian ammattilaisilta, jotka vastasivat palautekyselyyn, pyydettiin palautelomakkeessa suostumus vastausten käyttöön osana opinnäytetyön raporttia. Kyselyä ei lähetetty etäosallistujille, sillä tarkoitus ei ollut kerätä henkilötietoja tai yhteystietoja kyselyyn vastaajilta vaan säilyttää heidän anonymiteettinsä.

Suurimman hyödyn seminaarin annista saivat varmasti he, joilla on työssään mahdollisuus soveltaa toipumisorientaation mukaista ajattelua, sekä asiakkaat ja potilaat, jotka käyttävät mielenterveys- ja päihdepalveluita sekä sosiaalipalveluita hyvinvointialueella. Seminaarissa opitusta tulevat mahdollisesti ammattilaisten välityksellä hyötymään myös kolmannen sektorin ja te-palveluiden asiakkaina olevat henkilöt, sillä kuulijoissa oli myös näiden toimijoiden työntekijöitä.

Toipumisorientaatio mielenterveys- ja päihdetyössä seminaaripäivä oli mahdollista kustantaa hankerahoituksella. IPS sijoita ja valmenna -hankkeen rahoitus kattoi hankkeen loppuseminaarina järjestetystä päivästä kertyneet kulut, kuten puhujien palkkiot ja matkakulut, sekä tarjota kahvit seminaariin osallistujille. Ilman hankerahoitusta seminaaria ei tässä mittakaavassa olisi voitu järjestää. Seminaari hyödytti suurta joukkoa ammattilaisia ja heidän asiakkaitaan ja tämän voi katsoa onnistumiseksi myös IPS sijoita ja valmenna -hankkeen näkökulmasta.

Jos toipumisorientaatio viitekehyksen mukaista ajattelua ja käyttöä käytännön työotteena halutaan hyvinvointialueella etenkin mielenterveys- ja riippuvuuspalveluissa vahvistaa, on tarpeen järjestää aiheesta laajempi koulutuskokonaisuus. Palautekyselyn vastausten perusteella siihen olisi henkilöstöllä kiinnostusta ja aihe koetaan tärkeänä. Mielenkiintoinen jatkotutkimusaihe voisi olla selvittää onko toipumisorientaation tuntemus viitekehyksenä syventynyt mielenterveys- ja riippuvuuspalveluissa IPS toimintamallin oltua käytössä pitkempään osana kuntoutusta.

8 POHDINTA

8.1 Prosessin arviointi

Seminaarin suunnittelu ja järjestäminen aloitettiin hyvissä ajoin. Tällä pystyttiin varmistamaan sopivat tilat, mainostaminen ajoissa ja toivomiemme puhujien saaminen seminaariin. Valitsimme tiimissä yhteisesti puhujiksi alansa huiput ja tässä onnistuimme hienosti. Puheenvuoroja kiiteltiin niin palautekyselyssä kuin kahvihuonekeskusteluissa. Tiiminvetäjänä vastasin seminaarin järjestämisestä neuvottelusta psykiatrian esihenkilöiden sekä kehittämissyksikön esihenkilöiden kanssa. Vastuualueeseeni kuului myös yhteistyö koulutuspalveluiden kanssa, puhujien kutsuminen ja kustannusten hyväksyttäminen hankejohdolla. Tiimi vastasi yhdessä ohjelman suunnittelusta ja toteuttamisesta ja yhteisen näkemyksemme mukaan kokonaisuus onnistui hyvin. Jälkeenpäin arviointuna hybridinä toteutetun seminaarin teknistä toteuttamista olisi ollut hyvä käydä läpi tarkemmin koulutuspalveluiden kanssa, sillä muutamia pieniä teknisiä haasteitakin päivä piti sisällään. Kokonaisuutena seminaaripäivän suunnitteluun ja toteutukseen voidaan olla kuitenkin varsin tyytyväisiä.

Pohdintaa monessa kohtaa aiheutti palautekyselyn toteuttaminen. Jos kyselyyn olisi pyydetty vastaus kaikilta seminaarin osallistujilta, olisi saatu vastauksia saatu määrällisesti enemmän ja monipuolisempaa näkemystä seminaarin tarpeellisuudesta, toipumisorientaation tuntemuksesta entuudestaan, järjestelyiden onnistumisesta ja jatkokoulutuksen järjestämisen tarpeesta. Halusin

kuitenkin rajata kyselyn psykiatrian ammattilaisiin ja anonymiteetin varmistamiseksi vain paikalla oleville osallistujille. Sähköpostilla lähettäessä osallistujien nimet olisivat väistämättä tulleet tietooni.

Psykiatrian ammattilaisille palautekysely kohdennettiin sillä perusteella, että IPS-toimintamallin ollessa tarkoitus juurtua osaksi psykiatrista hoitoa ja kuntoutusta, on heidän näkemyksellään toipumisorientaatio viitekehyksen tuntemuksesta ja jatkokoulutuksen tarpeesta eniten merkitystä palvelun juurtumisen kannalta. Tätä ajatusta tuki myös Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimuksen tulokset koskien alueemme psykiatrian hoitohenkilöstön toipumisorientaation tuntemuksesta (Appelqvist-Schmidlechner & Sipilä 2024a). Uuden näkökulman, viitekehyksen ja toimintamallin juurtumiseen vaikuttavat monet tekijät. Appelqvist-Schmidlechner ja Sipilä (2024b) toteavat arviointitutkimuksessaan IPS toimintamallin käyttöönottoon vaikuttaneen erityisesti johdon tuki ja valmius aloittaa työskentely uudesta näkökulmasta. IPS-työhönvalmennus toipumisorientaation mukaisena toimintamallina tuo mukanaan psykiatriseen hoitoon entistä vahvemmin asiakaslähtöistä mielenterveyden häiriöön sairastuneen henkilön henkilökohtaista näkökulmaa; mahdollisuuden osallistumiseen, voimaantumisen ja hänen toiveensa ja haaveidensa huomioimisen osana hoitoa. Kehittyminen toipumisorientaation mukaisessa työskentelyotteessa psykiatrialla voidaan varmistaa kouluttamalla henkilöstöä esihenkilöt mukaan lukien.

8.2 Ammatillinen kehittyminen

Tiiminvetäjän tehtävässä koin isoa vastuuta seminaarin onnistuneesta läpiviennistä. Paitsi että kyseessä oli opinnäytetyöni, myös kokonaisen lähes kaksivuotisen hankkeen loppuseminaari. Seminaariin kulmineoitui paitsi sosionomin opintoni opinnäytteen muodossa, etenkin IPS sijoita ja valmennus-hankkeessa tehty kehittämistyö ja työn tulokset.

Koen kehittyneeni opinnäytetyö prosessin aikana tapahtuman järjestäjänä, vastuun jakajana, tiimityöskentelijänä, esiintyjänä, verkostoissa toimijana ja toiminnan raportoitsijana. Palautekyselyn vastausten analysointi vaati myös

perehtymistä kvantitatiivisen ja kvalitatiivisen tutkimuksen menetelmiin. Toiminnallinen opinnäytetyö loppuseminaarin muodossa oli myös hieno mahdollisuus osoittaa osaamistani kaikilla näillä osa-alueilla. Aikataulutuksen tärkeys kirkastui entisestään ja asioiden tekeminen ajallaan auttoi onnistuneeseen lopputulokseen. Joskus vastuun jakaminen tiimissä on haastavaa ja seminaarin järjestämisessä sain harjoitella tätäkin asiaa. Luotto tiimin kyvykkyyteen ja vastuun ottamiseen vahvisti käsitystäni tiimityön voimasta ja opetti itselleni lähtökohtaisen luottamisen tärkeyttä. Ihmiset, jotka saavat vastuuta, haluavat yleensä olla luottamuksen arvoisia.

8.3 Opinnäytetyön eettisyys ja luotettavuus

Opinnäytetyötä varten on anottu tarvittava tutkimuslupa Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueelta ja kerättyä aineistoa on säilytetty tietoturvalisesti. Henkilötietoja ei ole kerätty opinnäytetyöhön liittyvässä palautekyselyssä.

Opinnäytetyössäni pyrin noudattamaan Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) laatimia ohjeita liittyen ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettisistä periaatteista. Toiminnallisen opinnäytetyön osana toteutettuun palautekyselyyn osallistuminen oli seminaariin osallistuneille psykiatrian ammattilaisille vapaaehtoista, osallistumiseen pyydettiin erillinen suostumus ja palautekysely kerättiin nimettömänä.

Osallistujien anonymiteetti on pyritty varmistamaan lomakkeiden keruu vaiheessa niin, ettei yksittäisiä vastaajia voida tunnistaa. Lomakkeet kerättiin useamman henkilön toimesta yhteen pinoon sattumanvaraisessa järjestyksessä ja laitettiin yhteiseen kirjekuoreen. Palautekyselystä kertynyt aineisto on käyty läpi suullisesti yhdessä IPS tiimin kanssa. Paperilomakkeina olevaa aineistoa on säilytetty koko opinnäytetyöprosessin ajan huolellisesti opinnäytteen kirjoittajan kotona niin, etteivät ulkopuoliset henkilöt ole voineet päästä aineistoa tutkimaan. Tieto lomakkeiden sijainnista on ollut vain opinnäytteen kirjoittajalla. Aineisto hävitetään tietoturvalisesti opinnäytetyön valmistumisen jälkeen polttamalla paperiset palautelomakkeet. Tietojen käsittelyssä on huomioitu luottamuksellisuus ja anonymiteetti, kuten hyvään tutkimustapaan kuu-

luu. Opinnäytetyön tavoitteet, palautekyselyn kysymysten asettelu sekä aineiston kerääminen ja tulosten esittäminen on toteutettu noudattaen hyvää tieteellistä käytäntöä (Vilkkä 2007.)

Palautekyselyyn osallistujille kerrottiin selkeästi sekä suullisesti että kirjallisesti palautekyselyn olevan osa opinnäytetyötäni ja vastauksia tultaisiin hyödyntämään opinnäytetyön aineistoina. Tietoista tietoon perustuvaa suostumusta pidetäänkin yhtenä keskeisenä periaatteena ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen tekemisessä (TENK 2019.)

Opinnäytetyöni olen tehnyt sosiaalialan eettisiä periaatteita huomioiden. Eettisissä periaatteissa kehoitetaan vahvistamaan sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja edistämään osallisuutta (Talentia 2022.) Toipumisorientaatio viitekehyksen tunnetuksi tuominen mielenterveys- ja riippuvuuspalveluiden avohoidossa edistää asiakkaiden osallisuutta, heidän henkilökohtaisten voimavarojensa huomioimista ja sosiaalista oikeudenmukaisuutta. Seminaarin järjestäminen vaati monialaista yhteistyötä ja asiakasosallisuus toteutui käytännön tasolla, sillä seminaarissa mukana olivat puhujina myös asiakkaat.

Olen perehtynyt toipumisorientaation ja IPS-toimintamalliin perusteellisesti paitsi osana työnkuvaani IPS sijoita ja valmenna-hankkeessa, myös kirjallisuuden, tutkimusten ja useiden luentojen kautta. Tutkimusta tehdessä tiedon hankinnassa on käytettävä eettisesti kestäviä menetelmiä, kuten tutkimuksessa ja arvioinnissakin. Hyvään tieteelliseen tapaan kuuluvat huolellisuus, tarkkuus ja rehellisyys. Toisten työn tuloksien käyttäminen osana omaa tuotosta, on tehtävä asianmukaisesti ja kunnioittavasti. (Vilkkä 2007.) Olen pyrkinyt noudattamaan näitä periaatteita opinnäytetyöni tekemisessä ja käyttänyt tiedon hankkimisessa eettisesti kestäviä menetelmiä.

LÄHTEET

Appelqvist-Schidlechner, K. & Sipilä, N. 2024a. Tuoreita tutkimustuloksia toipumisorientaatiokyselystä ja psykiatrian ammattilaisten haastatteluaineistosta. IPS- Sijoita ja valmenna! -kehittämishanke loppuseminaari Helsinki 29.8.2024.

Appelqvist-Schidlechner, K. & Sipilä, N. 2024b. IPS Sijoita ja valmenna-työhönvalmennus mielenterveyden häiriöön sairastuneen tukena. Raportti1/2024 Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Joensuu: PunaMusta Oy.

Eskola, J. & Suoranta, J. 1998. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: Vastapaino oy.

IPS-sijoita ja valmenna! -kehittämishanke. 2024. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. WWW-dokumentti. Päivitetty 16.9.2024. Saatavissa: <https://thl.fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/ips-sijoita-ja-valmenna-kehittamishanke> [Viitattu 23.10.2024].

IPS-työhönvalmennus. 2024 Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. WWW-dokumentti. Päivitetty 24.9.2024. Saatavissa: <https://thl.fi/aiheet/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/osallisuuden-edistaminen/tyoelamaosallisuus/ips-tyohonvalmennus> [viitattu 23.10.2024]

Juhila, K. 2021. Analyysitavan valinta ja yleiset analyysitavat. Teoksessa Vuori, J. (toim.) Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Saatavissa: <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menestelmaopetus/kvali/analyysitavan-valinta-ja-yleiset-analyysitavat/koodaaminen/> [viitattu 21.4.2025]

Kananen, J. 2015. Kehittämistutkimuksen kirjoittamisen käytännön opas. Miten kirjoitan kehittämistutkimuksen vaihe vaiheelta. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja, 212. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kymäläinen, H-R., Lakkala, M., Carver, E. & Kamppari, K. 2016. Opas projektityöskentelyyn. Helsingin yliopisto. Tieteestä toimintaa verkoston julkaisu. Saatavissa: <https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/86049f5f-20ea-4814-9cdf-813c1510511d/content> [viitattu 20.10.2024]

Löow, M. 2002. Onnistunut projekti. Projektijohtamisen ja suunnittelun käsikirja. Helsinki: Tietosanoma Oy.

Nordling, E. 2022. Toipumisorientaatio skitsofrenian hoidon ja kuntoutuksen viitekehyksenä. Teoksessa Hietala, O. & Kopakkala, A. (toim.) Viisi vuodenaikaa. Psykoosista kuntoutumisen kokemuksia ja mahdollisuuksia. EU: Basam-books. 47–72.

Nordling, E. 2018. Mitä toipumisorientaatio tarkoittaa mielenterveystyössä? Duodecim 134 (15), 1476–1483.

Nordling, E. & Rissanen, P. 2020. Terveiden ja hyvinvoinninlaitos. Mielenterveystyö uudistuu. Toipumisorientaation teoreettiset lähtökohdat. Työpaperi

40/2020. Helsinki: Terveyden ja hyvinvoinninlaitos. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-591-9> [viitattu 23.1.2025].

Paasivaara, A., Suhonen, M. & Nikkilä J. 2008. Innostavat projektit. Helsinki: Suomen sairaanhoitajaliitto ry.

Raivio, M. & Raivio, J. 2020. Toipuva mieli: opas toipumisorientaatioon. (s.23–26) Jyväskylä: PS-kustannus.

Ruuska, K. 2005. Pidä projekti hallinnassa. Suunnittelu, menetelmät, vuorovaikutus. 5., uudistettu painos. Tampere: Talentum Media Oy.

Talentia. 2022. Arki, arvot ja etiikka. Sosiaalialan ammattihenkilön eettiset ohjeet. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://talentia.lukusali.fi/#/reader/4fb08bf6-d9e1-11ed-bdad-00155d64030a> [viitattu 25.3.2025].

TENK. 2019. Ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettiset periaatteet ja ihmistieteiden eettinen ennakoarviointi Suomessa. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohje 2019. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan julkaisuja 3:2019. Helsinki. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://tenk.fi/sites/default/files/2021-01/Ihmistieteiden_eettisen_ennakoarvioinnin_ohje_2020.pdf [viitattu 25.3.2025].

Toipumisorientaatio. 2024. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. WWW-dokumentti. Päivitetty 5.12.2024. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://thl.fi/aiheet/mielenterveys/mielenterveyden-edistaminen/toipumisorientaatio> [viitattu 19.10.2024]

Valli, R. 2018. Numerot ja niiden tulkinta. Teoksessa Valli, R. (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin 2. Näkökulmia aloittelevalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin. Jyväskylä: PS-kustannus. 248–260.

Valli, R. 2018. Vastausten tulkinta määrällisessä tutkimuksessa. Teoksessa Valli, R. (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin 2. Näkökulmia aloittelevalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin. Jyväskylä: PS-kustannus. 261–275.

Vehkalahti, K. 2014. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Finn Lecturan julkaisuna. Helsingin yliopiston PDF www julkaisu 2019. Saatavissa: <https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/bc1c2c8a-0eb8-4881-ba8f-510ce386b810/content> [viitattu 20.10.2024]

Vilka, H. 2025. Tutki ja kehitä. 6., uudistettu painos. Jyväskylä: Santalahti-kustannus.

Vilka, H. 2007. Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. Saatavissa: https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/98723/Tutki-ja-mittaa_2007.pdf?sequence=1&isAllowed=y [viitattu 24.20.2024]

Tutkimustiedote

Tutkimuksen tekijät

Päivikki Puutio-Ojala, tiiminvetäjä IPS sijoita ja valmenna hanke
Xamk - Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, >
Yhteyshenkilö tutkimukseen liittyvissä kysymyksissä:
Puh. +358 406524 639, paivikki.puutio-ojala@soite.fi

Toipumisorientaatio mielenterveys- ja päihdetyössä seminaari,
palautekysely
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soite
IPS-sijoita ja valmenna hanke

Pyyntö osallistua tutkimukseen
Pyydämme sinua osallistumaan palautekyselyyn. Tutkimuksen
tarkoituksena on selvittää Toipumisorientaatio mielenterveys- ja
päihdetyössä seminaarin hyödyllisyyttä, psykiatrian henkilöstön aiempaa
osaamista toipumisorientaatiosta, kiinnostusta käyttää
toipumisorientaation viitekehystä osana omaa työtettä ja mahdollisten
lisäkoulutusten tarvetta aiheesta.

Vapaaehtoisuus

Tutkimukseen osallistuminen on täysin vapaaehtoista. Voit kieltäytyä osallistumasta
tutkimukseen, keskeyttää tutkimukseen osallistumisesi tai peruuttaa jo antamasi
suostumuksen syytä ilmoittamatta milloin tahansa tutkimuksen aikana eikä siitä koidu
sinulle kielteisiä seurauksia.

Tutkimuksen kulku

Palautekyselyyn vastaaminen vie alle 5 minuuttia. Kysely toteutetaan seminaarin
pääteeksi kertaluontoisena kyselynä ja tulokset esitellään osana toiminnallisen opin-
näytetyön kehittämisprosessia.
Tutkimuksen tuloksia voidaan hyödyntää psykiarian henkilöstön jatkokoulutuksen
suunnittelussa. ...

Tutkimusaineiston käsittely

Palautelomakkeet säilytetään lukollisessa kaapissa ja niitä käsittelee ja analysoi tutki-
muksen aikana IPS tiimi ja opinnäytetyön tekijä. Lomakkeita ei luovuteta ulkopuolisille
tahoille, eikä arkistoida myöhempää käyttöä varten. Tutkimustulosten analysoinnin
jälkeen lomakkeet tuhotaan tietoturvasääntöjen mukaisesti.

Tutkimustulokset ja niistä tiedottaminen

Tuloksista raportoidaan osana opinnäytetyötä. Palautekyselyn tuloksista voidaan in-
formoida yhteisesti mielenterveys ja päihdepalveluiden henkilöstöä. Kyselyn henkilö-
tietoja ei kerätä kyselyn yhteydessä, eikä vastauksista voi tunnistaa kyselyyn osallis-
tuneita. Tutkimustuloksista saatua aineistoa käyteen vain sellaisessa muodossa,
ettei yksittäistä osallistujaa voida tunnistaa.

Tutkimukseen osallistumisesta ei makseta palkkiota.

Palautekysely psykiatrian ammattilaisille

Toipumisorientaatio mielenterveys- ja päihdetyössä seminaari 4.12.2024

Vastauksiani saa käyttää opinnäytetyön aineistona

1. Toipumisorientaatio oli minulle ennestään tuttu viitekehys

Ei Kyllä

2. Opin seminaarissa uutta liittyen toipumisorientaatioon

Ei Kyllä

3. Tulen hyödyntämään oppimaani työotteessani

Ei Kyllä

4. Olen osallistunut aiemminkin toipumisorientaatiokoulutukseen

Ei Kyllä

5. Lisäkoulutus toipumisorientaatiosta kiinnostaa minua

Ei Kyllä

Muuta palautetta seminaarista

KIITOS OSALLISTUMISESTA SEMINAARIIN JA ANTAMASTASI PALAUTTEESTA!

Toipumisorientaatio mielenterveys- ja päihdetyössä seminaari

Kokkolan keskussairaalan auditoriossa 4.12. klo 8.30–16

Seminaariin voi osallistua myös etänä

Toipumisorientaation viitekehystä voi hyödyntää esimerkiksi palveluiden kehittämisessä, asiakastyössä ja työnohjauksessa. Toipumisorientaatiossa korostuvat asiakkaan voimavarat, osallisuus, toivo, merkityksellisyys ja positiivinen mielenterveys.

- Toipumisorientaation taustaa ja toipumisorientaatio mielenterveys-työssä -osion kouluttaa psykologian tohtori **Esa Nordling**.
- Toipumisorientaatiosta Etelä-Pohjanmaalla kertoo **Mikko Ketola** (Palveluylihoitaja, E-P hyvinvointialue)
- IPS toimintamallin vaikuttavuudesta, vaikutuksista ja juurtumisesta osaksi psykiatria Suomessa on puhumassa **Helka Raivio** (IPS projektipäällikkö THL).
- Seminaarissa kuullaan myös **IPS asiakkaiden puheenvuoroja**.

Seminaari on samalla Keski-Pohjanmaan IPS-sijoita ja valmenna! kehittämissankkeen loppuseminaari ja kerromme myös hankkeen tuloksista. Maksuttoman seminaaripäivän mahdollistaa RRF-Keski-Pohjanmaa hanke.

Seminaarin löytyy Soiten koulutuskalenterista ja pääset ilmoittautumaan mukaan, kun rekisteröidyt ensin käyttäjäksi tästä [Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soite \(plat.fi\)](https://keski-pohjanmaan-hyvinvointi-alue-soite.plat.fi)

Koulutukseen ovat tervetulleita kaikki aiheesta kiinnostuneet!

Seminaarin järjestää Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen
IPS-Sijoita ja valmenna -hanketiimi

Finansieras av Europeiska unionen –
NextGenerationEU

